

SLOVENSKI NAROD

Inhača vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petti 4-2 D, do 100 vrti 2 D 50 p, večji inserati petti vrsta 4 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — "Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za izvenčnostvo 360 D.

Upravnitve: Eszterova ulica štev. 5, pričl. — Telefon Štev. 304.

Vredništvo: Eszterova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon Štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Zadovoljni Kranjec

Pred nami leži na miznici debela, razkošno opremljena propagandna številka pariškega mesečnika »Revue des Balkans«. Številka je posvečena naši kraljevini, predvsem našemu gospodarstvu. Zanj naj vrši v francosko govorečih državah zapada propagando. Vsebina tega izdanja je pestro izbrana. Članki obravnavajo najrazličnejše panoge našega gospodarskega razvoja. In najdemo prispevke pariškega poslanika Spalajkovića, ki opozarja na gospodarske naloge francosko-jugoslovenskega prijateljstva. Finančni minister dr. Stojadinović razlagata finančno politiko. Sledi številni članki o naši industriji, o poljedelstvu, trgovini, o potreblju prestolice, o naših zvezah z Anglijo, Grčijo itd. Članki krasično lepo reproducirane slike prvih naših gospodarskih in industrijskih pionirjev. Skratka: publikacija bo lahko prav okusno in uspešno branila naše gospodarske interese na zunanju.

Do tu je vse v redu. Publikacija pa boleha na neki notranji, bistveri pomankljivosti. Slovenci smo namreč prav malo upoštevani in naša industrijska moč ne pride do veljave. Tu li ostale naše ustvarjajoče moči ne pridejo v ti stevilki do tistega izraza, ki gre naši pridnosti, našemu dosedjanju napredku.

Kdo je kriv te malomarnosti? Ali ni morda zapostavljanje, kar odseva te in iz marsikater druge propagandistične publikacije Beograda? Ali ni morda dolžnosti naših državnih oblasti, da ravnajo pri izdajanju takih propagandnih publikacij enakopravno napram vsem kulturno in gospodarsko pomembnim krajem naše države? Saj se take publikacije plačujejo z državnim denarjem. torej z našimi davki!

Mi pravimo, da je to malomarnost, da je to zapostavljanje in še marsikaj drugega! Toda ne od strani Srbov in Beograda in državnih oblasti, temveč od nas samih. Mi sami zapostavljamo sebe, mi sami smo impermanentno malomarni, brezbržni, brezbržni da se ne brigamo za take publikacije in da ne pišemo vanje, kakor nam vlevajo naši nujni interesi.

Ob takih publikacijach in njenih pogoščih živo občutimo bistro slovenske politike in naše dosedjanje greke, ki obstajajo v prvi vrsti v malomarnosti in brezbržnosti do tega, kar se dogodeva v Beogradu in v centralni državi. Slovenska politika mora biti aktívna, sodelujoča, čim več iniciativna, posredovanja, intervencionistična! Naši gospodarski in kulturni krogi morajo posvetiti kulturni in gospodarski propagandi našega dela, naših ciljev, naših uspehov in borb kar najintenzivneje pažijo. Pomoč ne prihala nikjer sama od sebe. Treba je posredovati, vplivati, prenovevati, ugristiti in propagirati naše dobrine tako v Beogradu, kakor po inozenskih propagandističnih publikacijah.

Za našo interesne hočemo baje propagirati z Erjavčevico publikacijo celo pri Čeih. Seve za klerikalno avtorom! Za lasten dom, za naše domače dnevne interese, za Srbe in Hrivate pa nimamo zmisla. Tu pravimo, da ni treba propagande.

Mi pa smatramo, da obstaja naša politika v tem, da se v novi državi čimveč uveljavljamo. Ce homo deli, horili v Beogradu, predaval in omorjali na naše delo, nas bodo dvače cenili. Kitajsko židovje še nikjer ni zaledlo, pač pa delo in intervencioniranje, preprečevanje!

Ce smo zapostavljeni v takih mednarodnih propagandnih brošurah, le to le krivda nas samih. Na sebe moramo obrniti očiske, sebe moramo karati, med nami iščimo krivce za tako stanje. Ponajveč se izgovarjam, da stanje tako propaganda denar. Res, toda brez propagande danes ni uspeha.

Vodnik je nekoč dobro pogodil zadovoljnega Kranjca. Toda danes to ne drži več: Kranjec je nezadovoljen. Država mu je pristranska! Pravi, da

Rekonstrukcija vlade šele po Veliki noči.

Lansirana vest o sodelovanju frankovcev z radikalci na Hrvatskem. — Avdijence in posvetovanja.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Ob 12. Bioksi listi so danes zjutraj priobčili iz Zagreba informacijo, da so se tam od strani rad. posl. dr. Miloša Ivkovića, ki je državni podpredstnik, posl. dr. Gi. Jelenčič in novinar Sarković vodila posvetovanja s frankovci glede skupnega sodelovanja te stranke in narodnih radikalov na Hrvatskem. Novinar Sarković se je danes povrnil iz Zagreba v Beograd ter je te vesti odločno demonstriral, priznavajoč, da so se vsi trije slučajno sešli na potovanju, da je počelo dr. Miloš Ivković v svoje vojno okrožje in dr. Jelenčič s sogrobo na končno počitnice. Sam Sarković je bil v Zagrebu po privatnih postih in se je res sestal z dr. Horvatom in dr. Ivkovićem. Ta sestanka sta bila povsem privatna in vsi trije niso imeli nikake posebne politične misije.

V narodni skupščini in v ministrskem predsedstvu vlade zatisje hi velikonočno razpoloženje. V narodni skupščini je zborovala posebna sekcijska zakonodajna odbora, ki razpravlja v podrobnostih načrt stavovanjskega zakona. Sekcija je bila predložena posebno obširno sestavljena, spomeniča organizacije hišnih najemnikov iz vseh krajev države. Spomenica zahteva pred vsem zaščito najemnikov in graditev uradniških stanovanj. Minister za socialno politiko Marko Gjuričić je prisostvoval seji.

Danes dopoldne so bile avdijence na dvoru. Ob 10. dopoldne je bil v avdijenciji pri kralju vojni minister general Dušan

Trifunović. Od 10.45 do 11.15 je bil na dvoru pri kralju ministrski predsednik Nikola Pašić. Po avdijenciji je izjavil ministrski predsednik Vaščin dopisnik iz naslovkom: »Ne morem Vam reči niti besedice. Kakor zatrjujejo vladni krogi, so je avdijenca sklical odstopničesa trgovinskega ministra dr. Drinčovića, ki pri rekonstrukciji vlade ne pride do več v poštev. Vladni krogi omenjajo, da postane dr. Šurmin član državnega sveta.

Po informacijah iz vladnih krogov se rekonstrukcija vlade izvrši šele po končnih velikonočnih praznikih. Splošno pa o tem vprašanju še ni nikakih definitivnih sklepov. Ministrski predsednik je sprejel danes depozit več resornih ministrov. O političnem položaju se je posvetoval z ministrom za šume in radniku dr. Žerjavom, ki v četrtek odpotoval v Ljubljano, da tam praznuje velikonočne praznike v krogu svojcev. Državni podpredstnik v notranjem ministru Večešlav Wilder je fajmo obolen. Za danes ob 16. popoldne je sklical plenarna seja ministrskega sveta, ki nadaljuje razpravo o njema predloženih zakonskih načrtih. Na dnevnem red predije: 1. zakon o sodiščih oz. zakon o organizaciji sodišč, 2. zakon o državnih pravnikov.

V prosvetnem ministru sta se danes o političnem položaju posvetovali minister prospective Svetozar Pribičević in naši načrti.

Zastoj v političnih dogodkih.

Predložitev zakona o sodišču, o organizaciji sodišč, o državnih pravnikih in o obrtniških kreditih ministrskemu svetu.

Beograd, 6. aprila. Politično življenje je danes popolnoma mirno. Razvoj dogodkov je v zastoji. Včeraj ni bilo nikakih važnejših političnih pojavitv. Večina naših poslancev je odpotovala na velikonočne počitnice. Ministrski predsednik Nikola Pašić odpotuje sredi tega tedenja na kratek oddih v Dalmacijo. Rekonstrukcija vlade, ki je bila za soboto napovedana, je odgovorjevala nekaterem določbam, ki se primerno spremene z oziroma na novo osvobojene kraje. Ministrski svet prične te danes tudi razpravljati o zakonu glede organizacije rednih sodišč in končno zakonu glede državnih tožiteljev (pravnikov).

Značilno je, da je postal predsednik parlamentarnega kluba HSS posl. Pavle Radić še dalje v Beogradu, čeprav je bil njegov odvod že za soboto javljen. V opozicionskih krogih to zelo živalno komentirajo.

Minister za socialno politiko Marko Gjuričić edini je bil včeraj dopoldne v avdijenciji na dvoru. Kralju je poročal o zakonu

ničlegovega resora in o razpravi tiskovnega zakona v zakonodajnem odboru. Ta zakon ima narodna skupščina sprejeti po kratkem postopanju in pride kot eden prvih na dnevnem red plenarne skupščinske seje.

Ministrski svet je včeraj od 16. do 19. imel sejo. Načelnik je sprejet načrt zakona o sodiščih. Ta načrt temelji na zakonu o sodiščih, veljavnem leta 1911. v Srbiji. Izpremenje so samo nekatere določbe, ki se primerno spremene z oziroma na novo osvobojene kraje. Ministrski svet prične te danes tudi razpravljati o zakonu glede organizacije rednih sodišč in končno zakonu glede državnih tožiteljev (pravnikov).

Pristojna ministrstva pripravljajo tudi zakon o obrtnih kreditih. Tendenca tega zakonizacije, da se obrtnikom zagotovojo dovolni in ceneni krediti.

Protestna zborovanja proti tiskovnemu zakonu

Ljubljana, 6. aprila. V Narodnem domu je bilo včeraj ob 10. dopoldne na inicijativo Saveza grafičkih radnika protestno zborovanje proti vladnemu esnemu tiskovnemu zakonu. Zborovanje je otvoril predsednik sekcije Ljubljana g. Kraščevič. Zborovanje je bilo primerno dobro obiskano. Član Saveza iz Maribora g. Edi Eržen je pojasnil, da se nekateri določbi, ki ovirajo napredek v razvoju tiska orisoma in lahko zelo škodljivo vplivajo na materialni položaj tiskarniškega uslužbenstva.

Dr. Vladimir Kavčič se je v imenu novinarjev načeloma pridružil izjavljenim predgovornikov ter izjavil, da soglaša s predloženo resolucijo. V imenu lastniških tiskarni je govoril dr. Žužek. Zbor je skupaj iz ostalih krajev države so se včeraj dopoldne vršili v vseh kulturnih centrih protestni shodi, prirejeni od sekcij Saveza grafičkih radnika. Vsi shodi so potekli brez vsakega incidenta.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) V novinarskem klubu je bil včeraj ob 11. dopoldne sestanek novinarjev in glavnega odbora Jugoslovenskega novinarskega društva. Na sestanku so razpravljali o novem tiskovnem zakonu.

Generalni tiskar udrženja Milan Šekić je poročal o akciji udrženja za izboljšanje nekaterih določil tiskovnega zakona.

Naši gospodarski in kulturni krogi pa bi moralni naravnosti osnovati centralni urad z nalogo, da pazi na priloznost propagande za naše domače delo in uspevanje. Potem bi se ne dogodilo, da izidejo publikacije, ki nas

se mu ne deli dovolj pravice in mu država ne nudi primerne pomoči. *Lasne grehe vali na druge.* Svojo brezbržnost imenuje zaporstvovanje.

Naši gospodarski in kulturni krogi pa bi moralni naravnosti osnovati centralni urad z nalogo, da pazi na priloznost propagande za naše domače delo in uspevanje. Potem bi se ne dogodilo, da izidejo publikacije, ki nas

zapravljajo in kjer ni duha ne stava.

To je nauk iz takih publikacij.

tačnik Jošt opozarjal zborovalce na nekatere hibne tiskovnega zakona, ki ogrožajo celo eksistenco stavev in tiskarniškega uslužbenstva. In imenu tiskarniških podjetij je govoril glavni tiskar tiskarniškega sindikata V. Jurković, v imenu novinarjev dr. Politeo. Končno je bila sprejeta kratka resolucija, na kar je bil shod ob 11. dopoldne brez vsakega incidenta zaključen.

Neodkritost voditeljev HSS.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) Iz Koprivnice izjavijo, da je bil tam tajen sestanek, ki ga je sklical anketirani narodni poslanec HRSS dr. Ivo Pernar. Sestanka se je udeležilo okoli 100 zaupnikov in je bil povsem tajen. Dr. Pernar je podal poročilo o politični in parlamentarni situaciji ter je odkrito izjavil, da izjava posl. Pavla Radića, oddana v narodni skupščini glede priznanja države, monarchije z dinastijo Karađorđević in videlicanske ustanove ne pomenja ničesar drugače kot previdno taktično potrebo, da bi vlada v narodni skupščini ne forsirala razveljavljanja vseh mandatov HRSS. Pavle Radić je bil prisiljen k takemu izjavi. Sestanka se je ni odrekla zahtevi po samostojni Hrvatski. Svoj govor je zaključil z vzklikom: Živila republikal na kar so zaupniki odobrili njegovo posločilo.

PROTIŽIDOVSKIE DEMONSTRACIJE V ZAGREBU.

Zagreb, 6. aprila. (Izv.) Včeraj je bila na univerzi protestna skupščina antinacionalistične mladine, ki je odločno protestirala proti postopanju akademskega senata povodom proslave, ki so jo priredili židovski akademiki na zagrebški univerzi dne 1. aprila ob otvoritvi židovske univerze v Jeruzalemu. Židovski akademiki so zbrali 12 milijonov dinarjev za Jeruzalemški univerzitet. Prireditve se je officijelno udeležili tudi akademski senat zagrebške univerze. Nacionalistična akademika mladina je včeraj proti temu protestirala in obsojila obdobje postopanja židovskih akademikov, ki so v Zagrebu tuji in se jim ne more priznavati, da so poseben narod Jugoslavije, kakor so to omenjali v svoji spomenici na Jeruzalem. Na Zrinjskem trgu je prišlo do malih demonstracij, arhetar je bil polski Žid akademik Löwy, ki je insultiral nacionaliste. Protestni shod sta sklicali organizaciji Orjuna in Hanau.

OTVORITEV ZAVODA ZA TROPISNE POLEZNI V SKOPLJU.

Beograd, 6. aprila. (Izv.) Iz Skoplja javlja 5. t. m.: Danes ob 11. dopoldne je bil na najsvetnejši način otvoren institut za tropične bolezni, opremljen in prekršljen z najmodernejšimi aparati in priporočeni. Moderno zgrajeni institut je sam po imenu strokovnjakov eden najboljših na Balkanu, marveč v vsej Srednji Evropi ni nikjer tako moderno instituto za tropične bolezni. Institut se deli v več specjalnih oddelkov, tako v serobakteriološki, parazitološki, kemijski in hematoški. Vsak oddelok ima na razpolago najboljše aparate in instrumente. Institutu so prizidani moderni avtovari, včvarji in več laboratorijski. Svetišči ovitorij so prisotvobili poleg zastopnikov vlade in lokalnih občin tudi mnogostevilni znanstveniki iz inozemstva, med drugimi zastopnik Rockfellerjeve ustanove dr. Mitzel in tajnik dr. Leicht. Rockfellerjeva ustanova je naklonila institutu 20 milijonov dinarjev.

HINDBURG ODKLONIL KANDIDATURO.

Berlin, 6. aprila. Po poročilih iz Hainova je nemški maršal Hindenburg odločno odklonil ponudbo desničarskega bloka, da naj kandidira za desničarskega predsednika Nemške republike. Na sobotni sej odbora desničarskega bloka je bilo z večino glasov sklenjeno, da posebna deputacija ponudi kandidaturo maršalu Hindenburgu, ker so desničarji prepričani, da kandidatura Jarresa ne prodire in skušajo po popularni osebnosti doseči se nekaj tisoč glasov proti skupnemu kandidatu vzhodarske republikanske koalicije dr. Marxu.

MILLERANDOVA ZMAGA.

Pariz, 6. aprila. (Izv.) Pri včerajšnjih dopolnilnih volitvah v senat v senatskem deparmentu je zmagal bivši predsednik francoske republike Millerand s 308 glasovi absolutne večine. V tem deparmentu je vlada doživelna zmanjšala

ODSTOP BELGIJSKE VLADE.

Bruselj, 5. aprila. (Izv.) Kabinet

Thiers je danes odstopil.

Italijanska poslanska zbornica

Povišanje uradniških plač.

NAŠE POSOJILLO V AMERIKI.

— Beograd, 6. aprila. (Izv.) Zunanji minister je danes dovoljno sprejet ameriškega poslanika Dodgeja ter se z njim posvetoval o načetu posoja, ki ga namehrava naša vlada dobiti v Ameriki.

ČEŠKOSLOVAŠKO-JUGOSLOVNSKA LIGA V BEOGRADU

— Beograd, 6. aprila. (Izv.) Pod sedetom generala Voja Živanića je bil včeraj občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske Lige, ki je za časnega dana izvolil češkoslovaškega poslanika g. Jane Šebala. V odbor so bili izvoljeni ugledni predstojniki: dr. Jovan Cvijić, bivši naš poslanik v Pragi Ljuba Nešić, general Voja Živanić.

Politične vesti.

= Klerikalcev ne marajo, koncentracije ne bo! Klerikalci in davidovičevci so v zadnjem času v javnosti lansirali vest, da se pripravljajo koncentraciona vlada, v katero vstopijo seveda i klerikalci i davidovičevci. To vest je zlasti širila Davidovičeva »Pravda«. Na vse te vesti reagira sedaj »Samouprava« v članku »Kanosa in koncentracije in povdinja najenergičnejšem tonu: »G. Koročec naj bo le miren, ker mu bo prihranjena Kanosa, a gospodje okrog »Pravde« naj ne hiti z zahtevo koncentracije, ker bodo nanjo dolgo čakali!«

= **Zakon o centralni upravi.** V ministrstvu za izenačenje zakonov so dočitali zakonski načrt o centralni upravi. Načrt se v par dneh predloži vladni v odborenje, nakar se dostavi Narodni skupščini.

Prosjeta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama. Začetek ob 20. zvečer.

Ponedeljek, 6. aprila: Misel. Red A. Torek, 7. aprila: Zaprt. Sreda, 8. aprila: Rosmersholm red E. Četrtek, 9. aprila: Zaprt. Petek, 10. aprila: Zaprt. Sobota, 11. aprila: Zaprt. Nedelja 12. aprila: Golgota. Izven. Ponedeljek 13. aprila: Lizistrata. Izven.

Opera. Začetek ob pol 20. zvečer.

Ponedeljek, 6. aprila: Zaprt. Torek, 7. aprila: Boheme. Red F. Sreda, 8. aprila: Carmen. Red D. Četrtek, 9. aprila: Zaprt. Petek, 10. aprila: Zaprt. Sobota, 11. aprila: Zaprt. Nedelja, 12. aprila: Don Juan. Izven. Ponedeljek, 13. aprila: Carmen. Izven.

* * *

= **Sprememba dramskega repertoarja.** Ker je moralna gospa Nablocka nujno odpovedati k težko bolnemu sopru g. Putnici v rusko bolnico v Pančevu, se vprizori v sredo mesto naznajnem Lizištate. Izvenova drama Rosmersholm. Pri tem predstavi igra vloga Brendla g. Lipah. Predstava se vrši za red E.

= **Beločrnske pisante iz Adlešča** so se zopet pojavile letos v Ljubljani, kar je razveseljiv pojav, da živi ta lepa narodna umetnost še med našim narodom. Lepa harmonijska barv in pa precizne risbe posumnih ornamentov vzbujajo splošno pozornost. Posmehljivi napisni na njih bodo ganili zlasti mlade srca, da bodo pisance tudi letos prislibljeno in ceneno darlice za Veliko noč.

= **Epska pesem »Samo«.** Podpisani ima za izdajo pripravljen slovenski ep »Samo« v desetih spevih. Ker je celotna izdaja, ki bo obsegala do 20 tiskanih pol, iz materijalnih ozirov za založnika in odjemalca težavnega, se je pisatelji odločili delo izdati v snopilih, katerih vsak bi obsegal po en s p e v in stal 10 dinarjev. Ako se prijavi vsaj do 500 naročnikov, je mogoče z izdajo začeti. Delo, upam, bo Slovencem na izpodobju in čast. — Dr. Ivan Šanda, Sušak, Trsatske Skale 279.

= **Svečana matinica v počaščenje Ševčenka.** V Zagrebu živeči Ukrajinci so

vč. Marko Čar, Milan Popović, Milan Pavlović, Svetozar Lazdić in drugi.

KONEC STAVKE V MORAVSKI OSTRAVI.

— Moravská Ostrava, 6. aprila. (Izv.) Stavka v kovinarski in tektinški industriji se približuje k koncu. V vseh podjetjih so začeli z delom. V rudarski industriji stavka še okoli 10 odstotkov.

HUDOŽESTVENIKI V BEOGRADU.

— Beograd, 6. aprila. (Izv.) Pod sedetom generala Voja Živanića je bil včeraj občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske Lige, ki je za časnega dana izvolil češkoslovaškega poslanika g. Jane Šebala. V odbor so bili izvoljeni ugledni predstojniki: dr. Jovan Cvijić, bivši naš poslanik v Pragi Ljuba Nešić, general Voja Živanić.

Masarykova proslava v Kranju.

Kranjska narodna društva so v soboto ponedeljek pod okriljem Jugoslov. Matice pod vodstvom z. svet. Žnidaršiča proslavo 75letnice predstola Masaryka. Predrečje je veseljeno krasno uspelo in hočala vse v prijetjem spominu. Slavnost je otvoril ob 21. uri g. župan Ciril Pirč, ki je pozdravil kranjsko meščanstvo, ki se je udeležilo večera v oblinjem številu, podarjal je pomen velikega češkega milice in borca za male narode in na to pozdravil prisotnega gen. konzula dr. Ot. Beneša kot zastopnika češke republike, g. konzula Flacha kot zastopnika Francije, g. velikega župana dr. V. Baltiča kot zastopnika vlade, predsednika Češke občine Kasala kot zastopnika čeških gostov in prof. Burianja kot zastopnika češke veče. Občinstvo je bomo pozdravljalo vnešene goste in s ploskanjem dajalo izraza navdušenju posebno prisotnosti zastoplakov obeh nam prijateljskih držav. Orkester je na to zaigral češkoslovaško narod. himno, marsčje in naso himno, ki so bile sprejeti z aplavzi navdušenja. Pred okusno dekorirano sliko je na to dr. Lah predaval o temi: »Masaryk in Slovanstvo«. Pokazal je razvoj slovanstva od leta 1848. do svetovne vojne in pomen Masarykov za pravilno pojmovanje slovanskega vprašanja, kar se je pokazalo posebno v svetovni vojni. Danes je slovanstvo podobno ruski trojki, katere središče tvori češkoslovaška republika. Občinstvo je s priznanjem odobravalo govornike besede. Nato je gospa Sosnarjeva s finim umetniškim občutkom podala na klavirju Dvorakovovo »Jaro«. Živahnemu pozdravljanju se je na to prijavil k besedi g. gen. konzula dr. Beneš, ki se je zahvalil kranjskemu meščanstvu za lepo prireditve. Za češke goste se je zahvalil inž. Kasal. Nato je izpregorobil francoski konzul g. Flach, ki je izrazil svojo radost nad lepo manifestacijo češkoslovenskega zaveznika, ki ga pozdravlja Francija kot znak naša lepe dobročnosti. Govor g. konzula je spremjal frenetičen aplavz in pozdravil naš zaveznik Franciji. Moški pevski zbor je pod vodstvom g. Rusa zapel »Byvali Čehove« in pripubljeno Masarykovo pesem »Teče voda...«. Posebno zadnja pesem je bila podana s krasnim uspehom. Gospa Sosnarjeva je zaigrala na to še eno skladbo na klavirju s tako virtuozeno, da jo je moral ponoviti. Akademijo je zaključil orkester s staročeskim koralom. Udržjute božje bojnice. S tem je bil oficijelni program končan in v dvorani se je razvila živahna družabna zabava, ki je s svojo animiranoščjo pokazala splošno zadovoljnost nad lepo uspelim večerom. Kranjske dame so poskrbeli za bufet, godba je igrala, pevci so peli, plesala se je Beseda in Kolo in tako je mesto Kranj, vedno zvesto svojim narodnim in slovenskim tradicijam, na najprimernejši način proslavilo delo in zasluge velikega Slovana in predsednika naše bratke države.

= **Vprašanje razočitve.** Zagrebška biblioteka »Društvo« je izdala brezplačno ameriškega generala T. H. Blissa o vprašanju razočitve. Ameriški general obdeluje vprašanje z vseh strani, pri čemer pa prevladuje vidiki ameriškega človeka. Kljub temu vsebuje knjižica marsčko pametno misel, ki jo lahko vporabimo tudi v Evropi in na Balkanu. Predvsem bi bilo pametno, da se razočitite države, ki so aspiratorično navdahnjene, to so Italija, Madžarska, Bolgarska in Albanijska.

= **Rezultat nogometne tekme.** — Dr. Pivkovo predavanje v Ljubljanskem Sokolu. V soboto zvečer je predaval pod egido Ljubljanskega Sokola v veliki dvorani Narodnega doma znani sokolski dečavec prof. dr. Ljudevit Pivko, sedaj poslavec v narodni skupščini, o temi »Sokolstvo in naša nacionalna borba za ujedinjenje«. Predavanje je bilo prav dobro posezeno, bilo je nekaj sto poslušalcev, vendar smo se na dejali, da bo obisk še mnogo večji. Kakor povsod, smo opazili tudi pri tem predavanju, da je postala naša mladina, zlasti akademika, malodan po polpolnom apatičnim napravam kulturni priridelitev. Založna perspektiva za bodočnost! Včasih je dajala baš akademika v srednješolska mladina gros slušateljstva pri vsakem predavanju, a danes? Govornika je prisreno pozdravil starosta Sokola Bogomil Kajzelj. Predavatelj se je uvodoma dotaknil velike sokolske ideje, ki jo je spravil v sistem Tyrš. Po Tyrševih nazorih je bila od vsega začetka naša loga sokolstva, da vzgoji narod telesno in duševno v takoj mogočem faktor, da se bo na to lahko osvobodil tujege jarmu. To naloge je sokolstvo v polni meri izvrševalo. Ko je izbruhnila svetovna vojna, se je te naloge popolnoma zavedalo češko sokolstvo, dočim so se med jugoslovenskimi Sokoli te svoje misije zavedali bolj posumniki, dočim je sokolska množica samo še nekako podzavestno čutila to svojo dolžnost in jo tudi skušala izpolnit. Ob roki konkretnih vugledov je govornik pokazal, kako so Sokoli med vojno delovali za osvoboditev in ujedinjenje, ter povdarij, da pripade velik del zasluga, da je podprtanjem slovenskim narodom zasinali svobodu, baš sokolstvu in posumnim požrtvovanjem sokolskim delavcem. Navzoč občinstvo se je z živahnim ploskanjem zahvalilo predavatelju za lepo predavanje. Predavanja sta se med drugim udeležila starosta Jugoslovenskega sok. Sav. Engelbert Gangl in namestnik delegata ministervstva financijskih teknovcev.

Zahtevajte

izrecno »ADRIR« pratek za pečico in »Adria« vanilij sladkor.

Slični izdelki drugih znank so manj izredni.

Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani

(Občen zbor)

Na četvrti nedeljo ob 15. se je vršil v Narodnem domu IV. redni letni občni zbor Kola jugoslov. sester, ki ga je otvorila predsednica ga. Franja dr. Tavčarjeva. Avodoma je pozdravila predsednica s prisrčnimi in zbranimi besedami delegatke iz Kranja. Ptava. Dravogradra. Novega mesta. Škofje Loke. Most. Stepanje vasi ter najuglednejše in najmarljivejše zastopnice javnega ženskega dela iz Ljubljane. Z vsklikom: »Zivel naš kralj Aleksander!« je občni zbor prešel na dnevni red. Za drugo skupščinsko tajnico je bila izvoljena gospa Bartolova, za overovateljice pa gospo: Berbučeva, Zhašnikova in Jančevica.

Sledilo je obširno in skrbno sestavljenje tajnišča poročila, ki ga je podala tajnica gospa Mira Engelmannova o delovanju Kola v letu 1924.

Blagajniško poročilo je podala gospa

varnostim. Bolje se Ti bo godilo in v miru boš živel, ako ostaneš tu na Dunaju.

Meni ne gre za to, gospod grof, da bi živel brezdejno v miru. Često sem hrepelen po doživljajih in nevarnostih. Nekaj zelo lepega mora biti, ako človek doživi kakšen napet, razburljiv dogodek. Gospod grof, ni Vam treba biti v skrbih zame. Bom že gledal na to, da se mi ne zgodi kaj nevarnega. Ako pa je določeno, da moram poginiti, se mi to lahko zgoditi tudi na Dunaju.

— Dobro, Toni, prav rad bi imel, ako bi me Ti spremjal. Stvari si hočete preudariti. Vsekakor pa me veseli, da me nečeš zapustiti.

— Z gospodom grofom bi šel na kraj sveta! Vsekakor bi raje služil gospodu grofu, kakor kakšnemu drugemu gospodarju.

Gosp. Wolkenstein se je sprekoblekel in sluga mn. je dal v roke rokavice, klobuk in palico.

— Hvala lepa, Toni! Kakor sem že povzettel, si stvar še premislim. Ako ostaneš pri svojem namenu, hočeva o tem še govoriti. Za danes imas dopust.

Gosp. je prijazno pokimal z glavo in odšel. Strežaj se je še ostal, da bi pospravil stanovanje. V enem izmed nastanjačev je našel fin robec z dajocenim čipkastim robom. Vdihoval je diskretno vonj in ga natančneje preiskoval. V enem izmed robčevih kotov je zari cesarsko krono in zapleten monogram. Važno kimaje z glavo je polžil ročec

— Gospod grof, spoznali ste me! Zaničujete me in smatrate za nesramnost, da sem Vas ustavila.

— Nikakor ne, gospo! Seveda se prav ne zavedam, kaj mi je dodelilo čast, da ste me nagonovili. Vzrok najnega znanja ni posebno razseljive narave.

Nagnila je glavo.

— Grozno je bilo in vendar. Kako ste se smelo po Lori

— Zato mora proč, si je mislil. »To mora biti zelo žalostno.«

Graf Wolkenstein je šel po ulici mimo Schwarzenbergove palade. Cvetlične gredice v parku so izpuhvale mehak vonj v toplo, svetlo poletno noč, ki je izvabila iz stanovanj množično načrpani ljudi. Čebljaje in smejoč so se sprehabali po peščenih stezkah ali sedeli na klopfah, prepričljajo se popolnoma trenutnemu čaru. Zdelo se je, kakor da bi bilo praznično razpoloženje med nožico. Wolkenstein je stopal počasi mimo živahnih skupin. Ni se mu nikam morilo in hodil je okrog brez cilja. Tu je lahko zadeba vanj dobro blečena dama in zazrl je znan obraz. Snel je klobuk in pozdravil. Nato se mu je vzbudil spomni. To je bilo vendar —? Živo je stal pred njegovim čutnim očesom prizor usodnega večera. To je bila Lora, devojka, ki se je uprla nadvojvodovi in s tem dala povod za katastrofo. Njegov obraz se je zmračil. S kratkim pokonom je hotel nadaljevati svojo pot. Ustavil ga je proseč pogled iz njenih velikih, lepih oči.

— Gospod grof, spoznali ste me! Zaničujete me in smatrate za nesramnost, da sem Vas ustavila.

— Nikakor ne, gospo! Seveda se prav ne zavedam, kaj mi je dodelilo čast, da ste me nagonovili. Vzrok najnega znanja ni posebno razseljive narave.

Nagnila je glavo.

— Grozno je bilo in vendar. Kako ste se smelo po Lori

dvorni svetnik Fran Bonac. Po predavanju se je vršil prijateljski sokolski sestanek v restavraciji »Zvezda«.

— Za Sokolski dom v Metliki so določili mesto vence na grob blagopokojnemu sestri Katini Guštinovi iz Metlike slediči trate in sestri: Ferdo Ferjan iz Jesenice, da se in svoj sestri Milico in Angelo 300 dinarjev, Milan Guštin iz Metlike 250 Din, Božidar Guštin iz Maribora 250 Din, Ela Guštinova iz Metlike, Dako Makar iz Metlike sporazumno 200 Din. Sirekovi iz Metlike 100 Din. V isti namen in mesto vence na grob br. starosti Lovru Humer iz Jesenice je daroval br. Milan Guštin 100 dinarjev. Iskrena hvala! Zdravlj!

Turistika in sport.

Hašč (Zagreb) : Hermes 4 : 1 (3 : 1).

H. A. Š. K.: Metrički, Benekovič, Kunšt, Lukšič, Kolibač, Kriz L., Grdenič, Agič Arek, Kriz L., Würth.

Hermes: Habicht, Pleš II., Žemljak, Batič, Pleš I., Marinko, Klančnik, Draksler, Žalokar, Uršič, Bardubsky.

Z včerajšnjo tekmo proti zagrebškim akademikom je lahko Hermes zadovoljen. Rezultat, ki ga je dosegel proti kombiniranemu temu Hašču je nadvise lep in časten. Kljub temu, da so Hašččevi nastopili s šestimi rezervami so nudili njim poznate silajne tehnike in kombinacijske prizemne igre ter so zmagali popolnoma zaslužili. Tehnici so visoko nadkrijivali Šiškarje, ki

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1925.

Masarykova proslava na univerzi.

Filozofska fakulteta naše univerze se je čutila dolžno, da v imenu najvišjega kulturnega našega zavoda izreče predsednik Masaryku ob njegova 75letni udanosti in zahvalo za vse, kar je v toku dolgega svojega življenja pokončil slovenski omladini in lahko rečemo tudi slovenski kulturi. Zato je za včeraj dopoldne povabilo v veliko univerzitetno dvorano predstavnike naše kulture in našega javnega življenja, da na dobroj stojan način proslavi 75letnico velikega slovanskega misleca, enega glavnih tvorcev češkoslovaške in naše svobode.

Proslavo je otvoril dekan filozofske fakultete prof. dr. Hauptman, ki je v izbranih besedah načrtal glavne obrise Masarykove osebnosti ter njegovega življenjskega dela. Masaryk je reformator češkega naroda, je njegov mislec, njegov kažipot v bodočnosti. Na to je povzel besedilo slavnostni govornik univ. prof. dr. Weber, ki je v enournem govoru analiziral vprašanje, ali je Masaryk po svojih filozofičnih naukah empirist in pozitivist, za katerega ga izdajajo občajni filozofski zborniki. Po daljšem razmotrovjanju je predavatelj ugotovil, da je Masaryk v bistvu racionalist, ki priznava samovornost duha, torej nekak etični in intelektualni aktivizem. Po predavanju se je zahvalil češki generalni konzul dr. Beneš tako filozofski fakulteti, kakor občinstvu, ki je proslavilo 75letnico Masarykovega življenja in s tem poglobilo vezi, ki vežejo slovensko ljudstvo s češkoslovaškim narodom. S proslavo je bila predsednik Masaryku odnosana udanostna brzojavka. Med odličnimi gosti smo opazili komandanta Dravskih divizij generala Stojanovića, češkoslov. generalnega konzula dr. Beneša, francoskega konzula Flacha, predsednika Trgovske v obrtni zbornici g. Kneza, predsednika Ljubljanskega velejema gosp. Bonča, rektorja univerze dr. Hinterlechnerja s profesorskim zborom, zastopnika literarne Ljubljane in kot za stonici našređnega ženstva Milena dr. Žerjavovo in Vido dr. Baltičeve.

Slavnost na vsečilšču je prav srčno zaključila vrsto proslav, ki so bile prizeneje širom Slovenije povočom južnega velikega našega prijatelja in predsednika bratске Češkoslovaške republike dr. Masaryka.

Lep čin dobrodelenosti. V počasenje spomina svojega blagopokojnega soproga g. Ivana Rakovca je naklonila g. Mara Rakovec v Kranju 100.000 dinarjev dobrodelenim in narodnim društvom, in sicer: Dijaški kuhični v Kranju Din 15.000, Ciril-Metodovi družbi Din 10.000, mestnim ubogim v Kranju Din 15.000, sirotišnicu v Kranju 15.000 dinarjev, Sokolu v Kranju Din 15.000, Kulu jugoslovenskih sester Din 10.000, O-juni v Kranju Din 3.000, Gaisilnemu društvu v Kranju Din 3000, Jadranski Straži Din 3000, Zadružni Trgovska akademija Din 6000 in Upravi fonda za trgovsko in obrtno šolstvo Din 5000. S hvalenostjo beležimo tudi mi to velikodušno dejanje, ki je res lepo počasenje spomina blagega g. Rakovca.

Likvidacija oddelkov ministrstva za trgovino in industrijo se izvrši dne 20. t. m., tako da prevzameta dne 1. maja 1925 vse njegove posle, ki niso pridržani ministrstvu, velika župana ljubljanske in mariborske oblasti. Od tega dne se morajo prešteje, vloge, predlogi in poročila poslati samo teritorialno pristojnemu velikemu županu.

Izplačila še ne likvidiranih osebnih projekmov (pokojnih, drag, doklad, potnič, odporni in dr.) iz prejšnjih let bo delegacijsko-ministrska finančna za Slovensko odredila, čim se ji otvori po določeni kreditni partiji na osnovi zakona o proračunski dvanajstinih za mesec april-juli t. l. potreben kredit. Ker je ta zakon narodna skupščina že odobrila in je mogoče, da bo zakon določil povsem drugačne tehnično-administrativne mere glede zahteve za otvoritev kredita, naj vsi interesenti potrpe in naj se ne obračajo z nepotrebni vlogami na deležacijo, dokler ta ne prejme od drž. računovodstva določenih navodil.

Dinar edino plačljivo sredstvo? Pišemo nam: Finančno ministrstvo je izdalo takor so poročali listi, naredbo, ki odreja, da je dinar v naši državi edino plačljivo sredstvo in da se morajo voditi vsi računi izključno dinarski veljavi in sicer pod izogibom stroge kazni. Prav! Toda ali se finančno ministrstvo ne zaveda, da bo po teji naredbi moralo najprvo sebe kaznovati? Finančno ministrstvo namreč že danes izplačuje starovpokojencem mirovinu v avstrijskih kronah. Ali ni to škandal? Nepravite vendar konec tej sramoti!

Novi inženjerji in arhitekti v praksi. Ministrstvo javnih del je dovolilo javno prakso in naši državi 53 inženjerjem in arhitektom. Večina teh je iz Beograda in Zagreba. Iz Ljubljane so samo trije in sicer inž. Franjo Župančič, Viktor Turnšek in Josip Pavlik.

Naše državljanstvo so sprejeti: Boris Jablonšek, delavec v Ptuju; Diorde Mazičak, Vasile Nesler, Maksim Sajenko, Aleksander Sobolev, Sergej Boremovič, Anton Krinkovški, Hinko Knape, Josip Čavček, Diorde Kovbaska, Alek-

sander Popov, dr. Nikolaj Stabile, Mitja Lisovški, Nina Firsova, Otto Ledinskij in Petar Sergijev.

— Iz našega državljanstva so izstopili: dr. Gustav Šinjski, Ivana Parfi, Vasilij Janičević, Martin Lovrenčič, Leopoldina Freiberger, Anton Kukovič, Valentín Jurjevec, Ivan Šnur, Juraj Smolčič, Ivan Zeder, Fran Mirtič, Andrej Kelis, Tomaz Arntus, Anton Penič, Jernej Cepelinik, Iv. Inšup in Mihail Unger.

— **Železničarski dom.** Ministrstvo saobraćaja je odredilo brezplačen prevoz vsakovrstnega gradiva za zgradbo železničarske kolonije „Železničarski dom“ v Zagrebu. Enako odobrenje je bilo izdano tudi za zgradbo beogradske železničarske kolonije v bližini Rakovice.

— **Osebne vesti s pošte.** Premeščene so uradnice: Mara Kocjančič iz Križ v Radovljico, Josphina Glazarič iz Ljubljane v Dolenjo Lendavo, Angela Bernik iz Murske Sobote v Križ na Gor. v Ljubljano, Dragica Kuralt iz Maribora v Slov. Bistrici, Amalija Draksler iz Metlike v Trbovlje, Justina Blim iz Novega mesta v Metliki, Marija Meden iz Rakovice v Cerknico, Marija Kolar iz Ljubljane na Rakov, Pavla Zajc iz Ljubljane v Maribor, Dragica Kuralt iz Slov. Bistrica v Ljubljano, Iva Krajič iz Graševce v Črnošnjic, Pavla Andres iz Črnošnjic v Novo mesto, Mihaela Vidalič iz Ptuja v Celje in Danica Serajnik iz Maribora v Beltinci.

— **Kolo vseslovenskih akademikov.** Pred leti se je ne beogradski univerzi ustavilo kolo vseslovenskih akademikov z analogo, da deluje za blagajanje vseh Slovjanov in za končno ustvaritev vseslovenske države. Društvo je pravno prav uspevalo. Kmalu pa je začela uprava zanemariti svoje dolžnosti in društvo je zaspalo. Na pobudo rektora univerze prof. Pavla Popovića se je pred dnevi vršila ne beogradski univerzi skupščina, ki ji je prisvojeno lepštevilo akademikov in na kateri se je sklenilo oživeti društvo ter začeti z novim delom. Za predsednika je bil izvoljen književnik stud. filozofije Božidar Kavčič. Dobro bi bil, da bi društvo ustanovilo tudi na ostalih jugoslovenskih univerzih podružnice. Vseslovanstvo je igralo tako v našem karor v interesu ostalih slovenskih narodov še veliko vlogo. Vsi smo navezani na medsebojno futurno oploidleter na skupno politično akcijo.

— **Inženierski izpit.** Na tehniški fakulteti v Zagrebu je napravljen 4. t. m. drugi državni izpit iz strojnoinženerske stroke z odličnim uspehom g. Jaro Hanuš iz Ljubljane. Promovirala je na univerzi v Izmostu dne 28. marca za doktorico vsega zdravilstva gde. Marija Kolarjeva iz Višnje gore.

— **Promocija.** Gospod Anton Slodnik je v Bodkovcav v Slov. goricah je bil na ljubljanskem univerzi promoviran za doktora filozofije.

— **Promocija.** Dne 8. aprila je promovirala na univerzi v Gracu doktorjem vsega zdravilstva abs. med. g. Milan Ropas iz Novega mesta. Čestitamo!

— **Popravek.** V sobotnem parte g. J. Rohrmana, kr. notarja v Kostanjevici, so bila pomota navedena napačna imena pokojnikove soproge in hčerke. Glasili bi se moralno Mici Rohrman, roj. Belle, in Boža.

— **V spomin na blagega sorodnika.** g. notarja Jožeta Rohrmana v Kostanjevici je nakazal g. Viktor Rohrman v Ljubljana v zimski intenciji blagopokojnega našnjaka Šentpeterski moški podružnici C. M. družbe 100 Din in Jugoslovenski Matici 100 dinarjev.

— **Ustanovitev prosvetnih oddelkov.** Pri vseh oblastnih upravah se v najkrajšem času ustanovijo posebni prosvetni oddelki, v tovrstno je ministrski svet pooblaščil prosvetnega ministra, da lahko pri teh oddelkih postavi ne samo nadzornike za podnevnike vrste pouka, nego tudi referente za Judske, srednje in strokovne šole, tajnike, arhivarje in finančne uradnike itd. Na ta nadzor je izpopolnjeno vsa t mesta v vseh oblastih v najkrajšem času.

— **Elektrifikacija Osijeka.** Osječki župan, dr. Vekoslav Henol je dosegel v Beograd, kjer je intervenal na pristojnih mestih, da odobre pogodbę osječke občine s angleško tvrdko Danmarks o elektrifikaciji Osijeka.

— **Sejem v St. Jerneju.** V St. Jerneju na Dolenjskem se letni sejem za konje, govedo, svinje in kramario radi velikonočnih praznikov vrši dne 14. aprila t. l. to je v torki po Veliki noči.

— **Uvedba novega vlaka na progi Trebnje - St. Janž na Dolenjskem.** Pričenši od 5. aprila t. l. dale vozi na progi Trebnje-St. Janž na Dolenjskem dnevno redno nov nadaljnji vlak za prevoz potnikov. Odhod iz St. Janž ob 10.53, prihod v Trebnje ob 11.55 (zvezna na opoldanski potnički vlak proti Ljubljani); povratek iz Trebnjega ob 12.20, prihod v St. Janž ob 13.30. Natančnejši vozni red je razviden pri postajnici blagajnam.

— **Tovarna Kozina razprodaja te dni večno množino parov čevljev in po znani ceni, na kar se ceni, občinstvo uljudno opozarja.** Prodaja samo Aleksandrova cesta 1.

— **Skandal radi javne hiše v Sisku.** Neka Banjalučanka je zgradila v sredini Siska veliko, kljno hišo, katero je hotela uporabiti kot - javno hišo in zabavisko. Bitzu zgradbe pa se nahajajo razne šole. Zato je tamkajšnje Udrženje jugoslovenskih žena naproslio notranje ministrstvo, naj prepove javno hišo v sredini Siska in naj odvzame Banjalučanki koncesijo. Ministrstvo je ugordilo prošnji Udrženja ter zaprto hišo. Zgradba se uporabi za stanovanjsko hišo. Javno zabavisko pa bo moralo na berberito mesta.

U ne vjerujete?

FRANCOSKI FINANČNI MINISTER CLEMENTEL, žrevec novega padca francoske velute. — Njegova demisija je povzročila krizo Herriotove vlade.

dai generalni ravnatelj Alojzij Turk, nadzorovno poročilo pa predsednik nadzornstvenega sveta dr. Deffranceschi. Upravnemu svetu je bil dan absolutorij. Pri določilih volitvah v upravnem svetu sta bila izvoljena Leon Souvan ponovno in mesto odstopivšega Vladimira Arka pa generalni ravnatelj Banque de l'Europe Centrale. Claude de Séze. Komisija zboranja je bila gerentskega sveta Jubljanskega Josipa Turk proslil predsednika, naš banka prične z zgradbo stanovanjske hiše. Predsednik dr. Triller je obljubil, da bo upravni svet upošteval to željo in ga skušal izpolniti.

— **Se en poskušen samomor v Zagrebu.** Kakor smo poročali, so se v Zagrebu v petek zastrupile, odnosno skočile v vodo tri devojke, katerim so vsem rešili življenje. Sedaj javljajo o novem slučaju. V soboto se je zastrupila z lizolom 16-letna Fanika Veršić. Prepeljali so jo v bolnič, kjer so ji odstrili želodec. Vzrok dejanja je bila zapest.

— **Umor stražnika pred porto.** Te dan se je pričel v Šibeniku zanimiv proces.

Vrši se razprava proti Jakovu Kutiju, Čurcu Željiju ter bratomu N. in D. Vukčiću, ki so obtoženi da so zavračeni umorili stražnika Andrija Rakiča, vracačega se ob lizolom.

— **Svinja s šestimi nogami in dvema repoma.** V selu Žitomislje pri Mostaru je vrgla svinja seljaka Jurič šest mladičev. Vsi so normalno in proporcionalno razviti, razen enega, ki ima šest nog in dve repi. Obenem in drugi rep so mu zrasli iz trebuha in je verjetno, da se je mladič zarastel skupaj s sedmim mladičem. Zanimivo je, da kurični prasišči boljše raste nego ostalih šest.

— **Tajna tovarna tobačna v Bosni.** Oblasti v Bosni so odkrile pravo tajno tobačno tovarno. Neki Rudolf Heichal, bivši avstrijski arožniški narednik, je kupoval od seljaka tobačno placentje, placeval ga je tri ali štiri dinarje in vrednost nego država. V Ferhadiji Čikm v Sarajevu je imel ta človek v neki sobi pravljeno zalogu tobača, in je tam tudi izdeloval cigarete ter slične tobačne izdelke. Heichal so sedaj pri poslu zatolili in je bil izročen sodišču.

— **Kdo hoče imeti poceni srajce, krate, oblike, oblike in drugo blago — naj se obrne na tvrdko I. Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38.**

— **Najlepši izlet za praznike**
je v Bohinj — hotel Sv. Janez. — Krasne ceste za avtomobiliste!

1010

— **Iz Ljubljane.**

— **Škandalozne razmere na gorenjskem kolodvoru.** Pišejmo nam: Ali poznate dohod na gorenjski kolodvor mimo skladisč in na pivovrnu Union? Menda nima nobena vas tako škandaloznega dohoda na kolodvor, kakor ga ima Ljubljana na tem kolodvoru. Dohod ni prav niti razsvetljen in samo čuditi se je, da se na tej poti ob temih nočeh po vrsti ne dogajajo zločini. In kako je ta pot vzdrezana? Ako je dejeveno, bredeš v blatu in vodi do kolen, ako je suho vreme, pa takisto gaziš v prahu po poti v jarek, ki se ne zavarovan, ali pa se v tem zaletiš v drog, ki je zabit v zemljo sredi steze. Drugod skribi železniška uprava za to, da je dostop do kolodvora čim udobnejši za potnike občinstva, na gorenjskem kolodvoru pa je storila vse, da ta dostop zaberakidira z barakami in onemogoči z blatom, lužami, jarki in egyptovsko temo. Kaj neki misijo tuje! Ljubljani, ako izstopijo na tem kolodvoru in se napotijo po tej stezi v mesto? Zdi se, da hoče železniška uprava Ljubljana ne prisilje, da hodijo na gorenjski kolodvor preko Šiške — pakl života v aržet, kar bi bil rekel znani klerikalni veljak. Opozorjam na te škandalozne razmere pri kolodvoru v Šiški železniško ravnatljivo v mesino občinstvo in ju pozivamo, da na pravljeno občinstvo v Ljubljani, načrti in zavojajo.

— **Jugoslovenska - češkoslovaška Liga** v Ljubljani priredila danes v ponedeljek ob 20. v dvorani Mestnega doma predavanje o češko-slovaški industriji. Predaval bo g. tajnik trgovske in obrtni zbornice g. Ivan Mohorič, njegova izvajanja bodo pojasnjavale sklopitne slike. Vstopna za osebo 3 Din, za dijake 1 Din. Na to predavanje opozarjam, da zlasti trgovske in industrijske krogje in dajstvo trgovske sol. 720.

— **Na rednem občinem zboru Akademskega kluba geodotov v Ljubljani** je bil izvoljen sledenči odbor: Častni predsednik: Ing. Leo Novak; poslovodči predsednik: Josip Klepec; podpredsednik: Avgust Mencinger; tajnik I.: Vlado Beltram; tajnik II.: Joško Trampus; blagajnik: Mihail Žbontar; odbornika: Jakob Stanonik in Lado Jeršič; revizorja: Jakob Filipič in Bogomir Filipič.

— **Mesto cvetja na krsto blagopokojnega g. Ivana Fortuna,** posnetnika v Stični, je daroval za slepe din 100 g. Hugo Turk, drž. vet. inspektor.

— **I**

Gospodarstvo.

DRŽAVNA TROŠARINA NA VINO IN OBČINSKE DOKLADE K TEJ TROŠARINI V SLOVENIJI.

V št. 34. z dne 7. aprila 1925. »Uradnega list« objavlja Delegacijo ministrstva finančev v Ljubljani statistiko o državni trošarini na vino in vinski mošt in občinskih dokladah k tej trošarini v Sloveniji za leto 1924.

Dočim je Delegacija za leti 1922 in 1923 izkazala zneske državne trošarine in občinskih dokladov še po okoliških oddelkov finančne kontrole, izkazuje za leto 1924, te date po davčnih okrajih. Tudi količina, ki je bila za leti 1922 in 1923 izkazana za vino in vinski mošt ter za vino in steklenicah skupno, je za leto 1924 izkazana ločeno.

V ozemlju ljubljanske oblasti je bilo za trošarjenjega vina od soda in v steklenicah ter vinski mošt

v letu 1924 218.046.71 hl.

Od tega odpade na Ljubljano 59.641.23 hl.

Napram letu 1923 z 192.660.65 hl,

od katerih odpade na Ljubljano 57.585.33 hl,

je torej Ljubljana sama, pa tudi ozemlje ljubljanske oblasti sploh, napredovalo.

V ozemlju mariborske oblasti je pa bilo

zatošarjenjega vina od soda in v steklenicah ter vinski mošt 163.579.92 hl, torej

napram letu 1923 s količino 201.175.09 hl

znotrost manj.

Državna trošarina (35 Din. oziroma za

mošt 25 Din. od hl in 0.50 Din za steklenico od 0.7 litrov) je bilo plačano v ozemlju ljubljanske oblasti leta 1924 7.458.470.20 Din. — Od te svote je bilo pobrano v Ljubljani 2.012.637.70 Din. — Napram letu 1923 s 6.743.245.45 Din. oziroma za Ljubljano napram 2.015.591.55 Din. se je torej v ljubljanski oblasti donos zvišal, v Ljubljani sami pa neznatno znižal.

V ozemlju mariborske oblasti je bilo leta 1924 pobrane drž. trošarine 5.593.130.25 Din. Napram letu 1923 z zneskom 7.041.160 dinarjev 93 para je bil torej v letu 1924 do nos znatno manjši.

Obremenitev vina in vinskih mošta z občinskimi dokladami se je gibala v letu 1924, v splošnem kar leta 1923 med 25 % in 250 %. Par občin je pa pobiralo višje dolake do 500 %, docima nista v letu 1923 nobena občina preko 300 %. Pobralo je pa doklade:

v ljubljanski oblasti v letu 1924 311 občin, leta 1923 pa 286 občin; v mariborski oblasti v letu 1924 426 občin, leta 1923 pa 259 občin.

V vsem skupaj se je na občinskih dokladah k trošarini na vino in vinski mošt pobralo leta 1924

v ljubljanskem oblasti 16.655.545.65 Din., od tega zneska odpade na

Ljubljano 6.961.487.— Din;

v mariborski oblasti pa

dočim se je v letu 1924

pobralo v ljublj. oblasti 10.722.392.28 Din, od tega odpade v Ljubljani 5.215.618.— Din, v mariborski oblasti pa 6.030.266.73 Din.

Vsi ti podatki se nanašajo samo na nadavne vini od soda, na vinski mošt in na navadna vino v steklenicah, ne pa tudi na šampanjec in takozvane »fina vina«, kakor malaga, sherry itd.

Bilanca kaže sledečo sliko: Aktiva:

Blagajna Din 8.357.000.— valuto Din 700

stoč; menice Din 11.000.000.— vrednostni papirji Din 6.000.000.— dolžniki Din

160.000.000.— (med njimi denarni zavodi

Din 18.000.000.—); inventar Din 1.200.000;

nepremičnine Din 6.400.000.— Pasiva: Delniška gibanica Din 12.000.000.— redni res-

ervni zaklad Din 2.990.000.— (z letnojno

dotacijo Din 3.082.000.—); rezervni zaklad

za dubinsko terjavo Din 150.000.— (z letnojno

dotacijo Din 430.000.—); pokojniški zaklad Din 360.000.— (z sezansko dotacijo

Din 460.000.—); hranilne vloge na knjižice čen Din 40.000.000.—; upniki Din 136.000.000

(med njimi denarni zavodi Din 8.000.000.—); čisti dobitek Din 2.060.000.— Celokupni

promet je znašal okoli 7 milijard ter se je

povišal za 40 odstot. Iz čistega dobitka bo

predlagal upravnemu svetu občensku zboru, ki

se bo vršil 30. aprila, 12 odstot. dividendo.

Zadrževalna gospodarska banka d. d. v

Ljubljani je imela v četrtek 2. aprila svojo

bilancno sejo. Ravnatelj dr. Ivan Slokar je

poročal o poslovovanju v letu 1924, ki se je

navdile splošni gospodarski depresiji zelo

ugodno razvijalo in pomeni vsestranski na-

predtek tega našega močnega in solidnega

domačega zavoda. Najboljše spričevalo za zaupanje, ki ga vživa zavod v najširših plasteh, je okolnost, da so se dvignile višje na knjižice za ca 7% odstot. na okroglo Din 40.000.000.— Za to zaupanje se ima zahvaliti zavod predvsem svojim kulancem in likvidnosti, ki se je izkazala v časih najtežjih denarnega krisa.

Zavod je svoje poslovanje v preteklem letu znatno razširil in otvoril novi poslužnici v Celju in Novem Sadu.

—g Trgovska zbornica v Podgorici. Ministrstvo trgovine je sklenilo v sporazumu s trgovskimi, obrtnimi in industrijskimi predstavniki Crne gore, da osnuje v Podgorici trgovsko, industrijsko in obrtniško zbornico po vzgledu one v Skopju za vse področje predvojne Crne gore. Trgovska zbornica v Podgorici bo imela tri sekcije: trgovska, obrtniška in industrijska. Zbornica bo za gospodarski napredok in prosvit Crne gore izredne važnosti.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

TALMONE ČOKOLADA
IPAK NAJBOLJA

Zahajajte je povsed!

933

Tvrđka I. C. MAYER v Ljubljani

naznanja, da je otvorila

s početkom pomladanske sezone
posebni oddelki s čevljii vseh vrst

Čevljii prvovrstne kakovosti se prodajajo po izredno nizkih cenah ter se nudijo s tem conjenemu občinstvu prilika za najugodnejši nakup.

P. n. občinstvo se vlijudno vabi, da si ogleda v prednjih prestorih tvrdke novi oddelki s čevljii, zagotavljajoč mu našsolidnejšo potrežbo.

997

Inserirajte v „Slov. Narodu“

4 vagona 7 kg profila
2 vagona 9 kg profila
2 vagona 10 kg profila

1023

ter osovine z kolesi in brezhibne vozilke 600 in 760 m/m rastečine, priporoča ceno do sprevete znotrosti povišane nove carinske tarife:

„ALAT“ d.d., Zagreb, Gajeva ul. 59.

Tračnice

Veliko skladišče (suho) s pisarno se takoj odda. Istotam se prodaja velika orhova pislana miza. — Cesta na Gorjansko železnico 22. 1037

za samo 80 Din vam napravi iz starega svilenega klobuka novega — P. Novak, Križevniška ulica 9/I. — Prekrovjanje in barvanje slaminov.

841

Dvakolesa! Najnižja cena in največja zalogal raznih vrst dvojkoles, pneumatike in delov. Prodaja na obroke, ceniki franko. — Tribuna F. B. L., tovarna dvojkoles in otroških vozilčkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 1036

65/L

Za srebrne krone, dolarje, zlatnike in vrednostne papirje — se plazuje najvišje cene. Cenj. ponudbe pod Srebro/1032 na upravo »Sl. Narod«.

Učenca, zdravega, ki se gre iz lastne volje učit krojca — Št. — Jos. Ježek, Šč. Lenburgova 6/I. 1030

Gospodjica, inteligenčna, starija sa potpunim znanjem hrvatskog in njemačkog jezika traži se kao odgojiteljica za dvoje djece. Poduka u glasoviru je poželjno. — Reflektanti neka šalju svoju ponudu sa svježodžbama na: Manufakturno vrelo Zagreb, Duška ul. 6. 1036

1036

Radio aparati

po precej znižanih cenah.

Prodajanje vsak dan. Aparati od 750 Din naprej. Evropski sprejem zajamčen. Najboljši izdelek. Elektro-materijal, razsvetljevala, motorji, kuhalni aparati 50% popusta

ELEKTRO-COMPANY
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

1025

Brez posebnega obvestila Mesni pogrebni zavod v Ljubljani.

Ivan Ogorec, gostilničar in posestnik, naznanja v svojem in v imenu sorodnikov, da mu je njegova srčnoljubljena, dobra soproga oziroma teta, gospa

Frančiška Ogorec roj. Trdina

v pondeljek, dne 6. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminal.

Pogreb blage pokojnice bo v torak, 7. t. m. ob štirih popoldanu iz hiše žalostni, Pred igriščem 3, na pokopališče k Sveti Krizi.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1925. 1038

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Mnogo denaria

prihranite, sko predu na kupom blaga za obliko, peris, srajce, ovratnic, naglavni rut, Šerpi, obrisnik, nogavic, odej, najrazličnejšega drugega blaga ter usnja obškete trgovino, kjer so cene najnižje, in 77-L sicer pri trgovini

„DANICA“
Majzelj & Rajec
LJUBLJANA Tržaški trg št. 1.

1034

Cie. Gle. Transatlantique. - (French Line.)

Havre-Newyork, samo 6 dni čez morje.

Srednjo in južno Ameriko.

Udobne kabine tudi v III. razredu za 2, 4 in 6 oseb, izvrstna hrana z vinom vred. — Expresspaniki: »Paris«, »France«, »de Grasse«

Vozne listke in tozadovna pojasnila daje

Ivan Kraker zastopnik v Ljubljani Kolodverska ulica 41

